

Tentamen i Naturvetarmatematik B MMGK20
Linjär Algebra Fredag 30 maj 2008 8.30 – 13.30
Telefonvakt: Peter Lindroth, 076 – 272 1861

Motivera alla lösningar noggrant!

1. Bestäm baser för kolonnrum respektive nollrum till matrisen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 2 & -4 & 6 & 4 & 0 \\ 3 & -6 & 8 & 5 & 1 \end{pmatrix} \quad (3p)$$

2. Lös med hjälp av diagonalisering följande system av differentialekvationer:

$$\begin{cases} x_1' = x_1 + 3x_2 & x_1(0) = 2 \\ x_2' = 3x_1 + x_2 & x_2(0) = 0 \end{cases} \quad (4p)$$

3. a) Bestäm den räta linje som enligt minsta kvadratmetoden bäst ansluter till punkterna $(-2,1)$, $(1,2)$, $(5,3)$ och $(-2,4)$

b) Att lösa systemet
$$\begin{cases} x + y = a \\ x + y = b \\ x + y = c \end{cases}$$
 med hjälp av minsta

kvadratmetoden innebär väsentligen att man ersätter de tre ekvationerna med en. Vilken?

$(a, b$ och c är parametrar som skall ingå i svaret.) (4p)

4. Matrisen $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ har ett egenvärde som man upptäcker utan några räkningar. Vilket?

Gör en ortogonal diagonalisering av A .

Låt B vara en $n \times n$ -matris där varje element är $= 1$.

Om $B = PDP^t$, där P är ortogonal och D diagonal, vad blir D ?

(4p)

5. Bestäm basbytesmatrisen P från standardbasen B i $\mathfrak{R}^2$ till den bas B' som uppstår då B speglas i linjen $x + y = 0$.

Bestäm koordinaterna för vektorn $(1,1)$ i basen B' .

(3p)

6. Låt T vara en linjär avbildning $P_2 \rightarrow P_2$ sådan att

$$T(a + bx + cx^2) = (a - b) + (b - c)x + (c - a)x^2$$

Beskriv kärnan av T . Ange en bas för kärnan. Ange även dimensionen.

Ange dimensionen för värdemängden ("Range").

(P_2 står som vanligt för rummet av polynom av grad ≤ 2)

(3p)

7. En matris A kallas **nilpotent** om $A^n = 0$ för något positivt heltal n .

Exempel: $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ och $\begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ är nilpotenta.

- a) Bestäm alla 2×2 -matriser som är både nilpotenta och diagonaliserbara.
Ledning: visa till exempel först att bägge egenvärdena måste vara $= 0$
- b) Ange en nilpotent 2×2 -matris där alla element är $\neq 0$

(4p)